

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ДИМИТЪР ТАЛЕВ“ - С. ХВОСТЯНЕ

общ. Гърмен, обл. Благоевград

2942 с. Хвостяне тел. 0897203906 email : ou.dalev@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор: Джемел Дренки

ПРОГРАМА

за предоставяне на равни възможности и за приобщаване
на децата и учениците от уязвими групи
2022/23 г.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование. Приета е на заседание на Педагогическия съвет на 05.09.2023 г. решение №16, утвърдена със заповед на директора №РД-08-269/08.09.2022 г. и е съгласувана с Обществения съвет-Протокол №7/07.09.2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. УВОД
- II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА
- III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА
- IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
 - 1. Обща подкрепа
 - 2. Допълнителна подкрепа
- V. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРАПА ЗА ЛИЧНАСТНА РАЗВИТИЕ
 - 1. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за развитие.
 - 2. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището
- VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ
- VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

I. УВОД

Програмата цели да начертае целите и задачите на работа за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи в ОУ „Димитър Талев“. Урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Насочена е към деца и ученици в риск, деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, увреждания, деца и ученици от малцинствен произход, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, настанени в институции, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и с други идентифицирани нужди. Приобщаващото образование е насочено към премахване на всички бариери за учене и участие на всички деца от уязвими групи и предпазването им от изключване и маргинализация. В ОУ „Димитър Талев“ се осъществява подкрепа в обучението на децата със СОП, отговаря на очакванията на родителите и учениците за необходимостта от разнообразие от образователни услуги, които поставят в центъра на системата детето. Спецификата на приобщаващото образование налага прилагането на новаторска политика, критично осмисляне на постигнатото и творческо използване

на добрите практики за развитие на човека, за утвърждаване на неговото достойнство.

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, присъмане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на този стандарт изисква диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовете и социалните промени, превенции и навременно систематизиране на наличната информация, за да се организира учебният процес, съобразно потенциала и силните страни на децата.

Училището работи за осъществяването на успешно приобщаващо образование като крачка по пътя за постигане на крайната цел – създаване на приобщаващо общество, което да позволи на всички деца и възрастни, независимо от пол, възраст и етническа принадлежност, наличие или отсъствие на нарушения в развитието, или с тежки заболявания да участват в живота на обществото и да имат своя принос.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

Училищната програма се базира на:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование

- Международна конвенция за правата на детето;
- Световна програма на ЮНЕСКО "Образование за всички";
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020);
- Закон за защита от дискриминация;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието;
- Национална стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България 2014-2020г.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Основна цел: Осигуряване в училището на подкрепа за равен достъп до качествено образование и за развитие на потенциала на всеки ученик с цел неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

1. Пълноценна социализация на ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства.

IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в корелация с разработените областни стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

На учениците в системата на училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. Постигането на тази цел изисква определяне на уязвимите групи деца и прилагане на разнообразни мерки, съобразени със спецификата на всяка от тях.

Уязвими групи в ОУ "Димитър Талев" с. Хвостяне са ученици, диалогизицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изяви дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежanci, деца от различни етнически групи и други с идентифицирани нужди.

1. Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в училище за координатор е определен учител, който изпълнява функциите си съобразно Наредба за приобщаващото образование.

Общата подкрепа в ОУ "Димитър Талев" с. Хвостяне се осъществява от класните ръководители и от екип.

Общата подкрепа е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси.

Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба за приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности, съобразно необходимостта на определено дете или ученик от учители - екип за личностно развитие и подкрепа /ЕЛРП/. Той включва – председател, координатор от училището и ресурсен учител, логопед и психолог от РЦПШО – гр. Благоевград. Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности - в началото на учебната година
- деца с хронични заболявания
- деца в риск

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се осигурява от училището и включва:

- работа с дете или ученик по конкретен случай
- психо-социална рехабилитация
- рехабилитация на слуха
- зрителна рехабилитация
- рехабилитация на комуникативни нарушения
- осигуряване на достъпна архитектурна среда
- специализирани средства
- ресурсно подпомагане

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се реализира чрез план за подкрепа на ученика за всяко конкретно дете.

Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

- Училището осигурява необходимите педагогически специалисти за допълнителна подкрепа.
- Училището осигурява възможност за гъвкава и динамична организация на средата, според различните потребности на децата.
- Училището осигурява при необходимост специализирани учебни програми.
- Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи, степени на образование на учениците в системата на училищното образование.

V. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРАПА ЗА ЛИЧНАСТНА РАЗВИТИЕ.

1. Оценяване на индивидуалните потребности на ученика за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

1. Издаване на заповед от директора за формиране на Екип, който да изготви оценка на ученика.
2. Изготвянето на оценката на индивидуалните потребности се извършва в съответствие с чл. 22 и чл. 187 от ЗПУО.
3. Оценката на индивидуалните потребности се извършва от следните специалисти: психолог, логопед и ресурсен учител, зависимост от конкретния случай
4. Оценката на индивидуалните потребности се извършва в срок от един до три месеца от началото на учебната година, при установяване на такава необходимост
5. Оценката се извършва съобразно определена рамка за оценка на индивидуалните потребности.
6. При несъгласие с оценката, родителът има право да подаде заявление до Директора на Регионален център за подкрепа напроцеса на приобщаващото образование /РЦППО/ за повторна оценка на индивидуалните потребности.

7. При несъгласие на родителя за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие, директорът на училището писмено уведомява съответния отдел за закрила на детето с цел осигуряване на най-добри интерес на детето.
8. Допълнителна подкрепа за личностно развитие се осигурява и предоставя съгласно план за подкрепа на детето, след извършена оценка на индивидуалните потребности на детето.
9. При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са записани в Наредба за приобщаващото образование.
10. При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изяви дарби също се изработва индивидуален учебен план.

2. Екип за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището

1. Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за конкретно дете със СОП, с изяви дарбини или в риск за всяка учебна година.
2. В екипа участват: психолог, логопед, ресурсен учител/специален педагог, както и други специалисти, според индивидуалните потребности на детето.
3. Екипът осъществява дейностите по допълнителната подкрепа за личностно развитие на детето.
4. Екипът за подкрепа за личностно развитие изготвя два пъти годишно доклад до Директора, съдържащ оценка за развитието на ученика, за постигнатите цели и за резултатите от обучението, за използваните педагогически средства и методи на работа.
5. Директорът на детската градина или училището изпраща копие от протокола с оценката и решението на екипа за подкрепа за личностно развитие за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие на детето или ученика със специални образователни потребности в регионални център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в 3-дневен срок от извършването на оценката за одобряване на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

VI. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ.

Оперативни цели	Дейности	Срок за изпълнение	Очаквани резултати	Отговорник	Забележка
1. Осигуряване на кабинет за оказване на допълнителна подкрепа на деца и ученици със СОП	Осъществяване на индивидуална и групов работа	Учебната 2021/2022 година	Обогатяване на образователната среда със специализирано оборудване, технически средства и дидактически материали	Директор, екип	
2. Определяне на координатор за осигуряване на подкрепа за личностно развитие	Организира и координира процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП и обучителни трудности, деца в риск, надарени деца и др.	Учебната 2021/2022 година	Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП и обучителни трудности, деца в риск, надарени деца и др.	Директор, екип Кл.р-ли	
3. Създаване на екип за подкрепа на личностно развитие за всяко дете или ученик в случай на необходимост от предоставяне на допълнителна подкрепа	Екипът: - Идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението, както и причините за тяхното възникване; - Извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика; - Изготвя и реализира план за подкрепа; - Извършва наблюдения и оценка за развитие на всеки конкретен случай; - Изпълнява и други функции, предвидени по държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.	Учебната 2021/2022 година	Оказване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици: - със специални образователни потребности; - в риск; - с извънни дарби; - с хронични заболявания.	Екип, Директор	

4.	Осигуряване на специалисти спрямо индивидуалните потребности на децата и учениците	Назначаване на психолози, логопед, ресурсен учител	Учебната 2021/2022 година	Оказване на психологическа подкрепа, логопедична терапия, рехабилитация и консултации	Директор, екип	
5.	Осигуряване на ресурсно подпомагане от РЦППО-Благоевград	Възлагане на часове на ресурсни учители, които да провежда ресурсното подпомагане и да са на разположение в училището.	Учебната 2021/2022 година	Повишени резултати от обучението на учениците със СОП и обучителни трудности	Координатор, екип	
6.	Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	- Осъществяване на екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти; - Кариерно ориентиране на учениците; - Осъществяване на занимания по интереси; - Група за здравеопазване; - Проучване с морални и материални награди; - Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение; - Превенция на обучителните затруднения; - Изготвяне на план за подкрепа на детето или ученика; - Допълнително обучение по учебни предмети при условията на ЗПУО; - Консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове; - Логопедична работа с учениците; - Психологическа подкрепа.	Учебната 2021/2022 година	Създаване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията на децата и учениците.	Директор Координатор Учител Педагогически специалисти	

7.	Идентифициране на деца и ученици, които се нуждаят от допълнителна подкрепа	- Анализ на информацията и наблюденията на обучението и развитието на всяко дете; - Оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците.	Учебната 2021/2022 година	Регистриране на деца и ученици, на които ще се оказва допълнителна подкрепа	Координатор, класни ръководители, специалисти, екип.	
8.	Изграждане на позитивен психологически климат в училищната среда	- Тренинг за екипна работа изгубена сплотеност; - Оказване на диференцирана грижа за всички деца и ученици, създаване на доверие, сигурност и защита; - Отбелязване на Ден на толерантността; - Предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преобладаване на проблемното поведение на децата и учениците; - Организиране на дейности за превенция на агресията и мотивация за преодоляване на проблемното поведение; - Групова работа с ученици кризисна интервенция; - Поддържане на непрекъснатата връзка и взаимодействие с родителите на учениците за справяне с проблемното им поведение и приобщаване към средата на училището;	Учебната 2021/2022 година	Създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения между всички участници в образователния процес.	Директор екип, учители педагогически специалисти	

9.	Активно съдействие и подкрепа за професионално развитие на педагогическите специалисти	- Осигуряване на допълнителна квалификация на учителите и педагогическите специалисти за работна мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин; - Запознаване с добри практики и работещи модели и технологии.	Учебната 2021/2022 година	Компетентни учители и педагогически специалисти, които да взаимодействат активно с местната общност.	Директор, кл. ръководители учители.	
10.	Развитие на силни страни и теоретически умения на деца и ученици	Включването на деца и ученици от уязвимите групи в извънкласни и извънучилищни дейности, клубове и др.	Учебната 2021/2022 година	Осигуряване на свободното време и развитие на личностния потенциал на децата и учениците	Учител Учители в ЦДО	
11.	Стимулиране на личностни изяви на деца и ученици от уязвими групи	Участието на деца и ученици от уязвими групи в състезания, конкурси и олимпиади Организиране на конкурси Индивидуална работа с деца от уязвими групи Проектно ориентирано обучение на деца и ученици със СОП	Учебната 2021/2022 година	Развиване на личностния потенциал на децата и учениците Повишаване на резултати от обучението	Учител, кл. ръководители	
12.	Превенция на отпадането на деца и ученици от училище	Съвместни дейности с УКБПТМН	Учебната 2021/2022 година	Намален брой отпадачи ученици	УКБПТМН Директор екип, педагогически специалисти Учители	
13.	Намняване на дела на преживяването на деца и учениците от уязвими групи	Въвеждане на практиката ученици-наставници, които да се грижат за децата и учениците от уязвими групи	Учебната 2021/2022 година	Сплотяване на учениците Създаване на приятелства Повишаване на резултати от обучението Социализация на децата, застрашени от отпадане	Директор екип Педагогически специалисти Учители	

14.	Приобщаване на родители в училището и успешно партниране	Организиране и провеждане на беседи, тренинзи и дискусии с родителите Създаване на родителски екипи, Обществен съвет.	Учебната 2021/2022 година	Активно участие на родителите в училищния процес	Директор Учители Педагогически специалисти	
-----	--	---	---------------------------	--	---	--

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани в осъществяването ѝ. Всички участници в образователния процес трябва да бъдат еднакво отговорни за постигането на поставените цели. Програмата е документ, подлежащ на непрекъснато допълване и обогатяване на заседания на Педагогическия съвет на ОУ „Димитър Талев“ с. Хвостяне.

Всички действия и мероприятия да са подчинени и извършват при стриктно спазване при необходимост на НАСОКИТЕ ЗА РАБОТА В СИСТЕМАТА НА УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ през учебната 2022- 2023 г. в условията на COVID- 19.